

**Inspecția de Stat pentru Controlul Cazanelor, Recipientelor
sub Presiune și Instalațiilor de Ridicat
- ISCIR -**

- REGLEMENTARE TEHNICĂ NAȚIONALĂ -

PRESCRIȚIE TEHNICĂ

PT CR 5-2003

**AUTORIZAREA LABORATOARELOR CARE EFECTUEAZĂ EXAMINĂRI
NEDISTRUCTIVE LA INSTALAȚII MECANICE SUB PRESIUNE ȘI LA
INSTALAȚII DE RIDICAT**

**COLECȚIA INSPECȚIEI DE STAT PENTRU CONTROLUL CAZANELOR,
RECIPIENTELOR SUB PRESIUNE ȘI INSTALAȚIILOR DE RIDICAT**

- ISCIR -

- EDIȚIE OFICIALĂ -

Scopul principal al prescripțiilor tehnice este crearea unui cadru legal unitar în vederea aplicării întocmai a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.340/2001 privind asigurarea protecției utilizatorilor, mediului înconjurător și proprietății.

Prevederile prezentei prescripții tehnice sunt obligatorii pentru toți agenții economici care efectuează examinări nedistructive la instalații mecanice sub presiune și la instalații de ridicat.

Utilizatorii prezentei prescripții tehnice sunt răspunzători de aplicarea corectă a acesteia.

ISCIR
Str. Sf. Elefterie nr. 47-49, sector 5
BUCUREȘTI www.iscir.ro
Cod: 050524

Telefon: (+4021) 411.97.60; 411.97.61
Fax: (+4021) 411.98.70
E-mail: iscir@fx.ro

Reproducerea sau utilizarea integrală sau parțială a prezentei prescripții tehnice în orice publicații și prin orice procedeu (electronic, mecanic, fotocopiere, microfilmare etc.) este interzisă dacă nu există acordul scris al ISCIR.

Utilizatorii prezentei prescripții tehnice sunt obligați să se asigure că sunt în posesia ediției oficiale tipărite.

MINISTERUL ECONOMIEI ȘI COMERȚULUI

**Inspekția de Stat pentru Controlul Cazanelor, Recipientelor
sub Presiune și Instalațiilor de Ridicat
- ISCIR -**

- REGLEMENTARE TEHNICĂ NAȚIONALĂ -

PRESCRIȚIE TEHNICĂ

PT C R 5-2003

**AUTORIZAREA LABORATOARELOR CARE EFECTUEAZĂ EXAMINĂRI
NEDISTRUCTIVE LA INSTALAȚII MECANICE SUB PRESIUNE ȘI LA
INSTALAȚII DE RIDICAT**

Aprobată cu Ordinul Ministrului Economiei și Comerțului nr. _____
din _____, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I,
nr. _____ din _____.

**COLECȚIA INSPECȚIEI DE STAT PENTRU CONTROLUL CAZANELOR,
RECIPIENTELOR SUB PRESIUNE ȘI INSTALAȚIILOR DE RIDICAT**

- ISCIR -

- EDIȚIE OFICIALĂ -

Membrii Comitetului Tehnic CT-CR-04 care au participat la elaborarea prezentei prescripții tehnice :

Președinte : Ing. Adrian Stanciu - Responsabil de carte

Membri : - Ing. Ștefan Rădulescu
 - Ing. Doru-Alexandru Năstăsescu
 - Geza Konya

Consultanță juridică: Consilier Alexandru Păcurar

CUPRINS

	Pagina
1 Generalități	6
1.1 Scop.....	6
1.2 Domeniu de aplicare.....	6
1.3 Referințe normative.....	6
2 Domenii de autorizare.....	6
3 Condiții de autorizare a laboratoarelor.....	7
4 Modul de desfășurare a autorizării laboratorului.....	8
5 Emiterea și valabilitatea autorizațiilor.....	9
6 Verificarea tehnică periodică a condițiilor de autorizare.....	9
7 Reautorizarea laboratoarelor.....	10
8 Obligațiile laboratoarelor autorizate.....	10
9 Dispoziții finale.....	10
Anexa A- Cerere de autorizare a laboratorului (laboratoarelor) de examinări nedistructive.....	12
Anexa B- Cerere de reautorizare a laboratorului (laboratoarelor) de examinări nedistructive.....	13
Anexa C- Autorizație.....	14
Anexa D- Model de decizie pentru numirea șefului(adjunctului) laboratorului de examinări nedistructive	15
Modificări după publicare	16

1 GENERALITĂȚI

1.1 Scop

Prezenta prescripție tehnică se aplică la autorizarea de către ISCIR-INSPECT a laboratoarelor care efectuează examinări nedistructive.

1.2 Domeniu de aplicare

La echipamentele care fac obiectul Hotărârii Guvernului nr. 1.340/2001, examinările nedistructive se vor efectua numai de către laboratoare autorizate de ISCIR-INSPECT conform prevederilor prezentei prescripții tehnice.

1.3 Referințe normative

1.3.1 Legi și hotărâri

- Legea nr. 90/1996 privind protecția muncii
- Hotărârea Guvernului nr. 1.340/2001 privind organizarea și funcționarea Inspecției de Stat pentru Controlul Cazanelor, Recipientelor sub Presiune și Instalațiilor de Ridicat

1.3.2 Standarde

SR EN ISO 9001:2001, Sisteme de management al calității. Cerințe
 SR EN ISO/CEI 17025:2001, Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări
 ASTM – E 543

2 DOMENII DE AUTORIZARE

2.1 Domeniile și specialitățile examinărilor nedistructive pentru care se autorizează laboratoarele sunt conform tabelului 1.

Tabelul 1

Nr. crt.	Domeniul de examinare nedistructivă	Simbol		Specialitatea de examinare nedistructivă
		Pentru domeniu	Pentru specialitate	
1	Radiații penetrante	RT	x	Examinări cu radiații X
			γ	Examinări cu radiații gamma
2	Ultrasunete	UT	g	Măsurări de grosimi cu ultrasunete
			t	Examinări cu ultrasunete la table
			s	Examinări cu ultrasunete la îmbinări sudate (cap la cap și în colț)
			l	Examinări cu ultrasunete la profile laminate
			f	Examinări cu ultrasunete la piese forjate
			tv	Examinări cu ultrasunete la țevi

Nr. crt.	Domeniul de examinare nedistructivă	Simbol		Specialitatea de examinare nedistructivă
		Pentru domeniu	Pentru specialitate	
3	Particule magnetice	MT	-	Examinări cu particule magnetice, colorate și fluorescente, umede sau uscate, la îmbinări sudate și la materiale (table, țevi, forjate, turnate etc.)
4	Lichide penetrante	PT	-	Examinări cu lichide penetrante, cu contrast de culoare și fluorescente, la îmbinări sudate și la materiale (table, țevi, forjate, turnate etc.)
5	Curenți turbionari	ET	-	Examinări cu ajutorul curenților turbionari
6	Verificarea etanșeității	LT	-	Verificarea etanșeității

2.2 Dacă laboratorul se autorizează pentru un întreg domeniu, în autorizație se va menționa doar simbolul domeniului (de exemplu: $RT_x + RT_y = RT$).

2.3 Dacă laboratorul se autorizează numai pentru o specialitate dintr-un anumit domeniu, în autorizație se va trece simbolul domeniului urmat de simbolul specialității (de exemplu: Utg).

2.4 Dacă autorizarea se va face pentru o instalație automată de examinări nedistructive, în autorizație se va scrie litera A înaintea domeniului (de exemplu: AUTv).

3 CONDIȚII DE AUTORIZARE A LABORATOARELOR

3.1 Laboratorul care solicită autorizarea va înainta, în scris, către ISCIR-INSPECT o cerere de autorizare (a se vedea modelul din anexa A).

3.2 Documentația care va însoți cererea de autorizare trebuie să conțină:

- a) **manualul calității laboratorului**, care trebuie să conțină cel puțin:
- declarația referitoare la politica în domeniul calității;
 - structura laboratorului (organigrama);
 - activitățile operaționale și funcționale referitoare la calitate ;
 - proceduri generale de asigurare a calității:
 - modul de tratare (acceptare/respingere) a cererilor de examinare nedistructivă;
 - modalități de control, de înregistrare, de arhivare și de clasare a documentelor interne de examinare nedistructivă;
 - modalități de aprovizionare cu echipamente, piese de schimb și materiale;
 - etalonarea și verificarea echipamentelor;
 - stocarea materialelor și scoaterea acestora din uz (distrugerea acestora);
 - modul de implementare a politicii de calitate în cadrul personalului laboratorului;
 - acțiuni corective și preventive:
 - modul de verificare a respectării cerințelor manualului calității de către personalul laboratorului;
 - tratarea neconformităților;
 - tratarea derogărilor;
 - tratarea reclamațiilor;

- proceduri de lucru pentru fiecare specialitate de examinare pentru care se cere autorizarea, inclusiv modelul buletinelor care se vor emite; în cazul în care procedura de lucru nu se încadrează în prevederile prescripțiilor tehnice în domeniu, Colecția ISCIR, atunci aceasta va trebui să fie analizată și avizată separat de către ISCIR-INSPECT, înainte de introducerea acesteia în manualul calității;
- b) lista echipamentelor (cu număr de inventar și buletine de verificare metrologică), accesoriilor și a materialelor din dotare;
- c) lista standardelor aplicabile, a actelor normative etc.;
- d) decizia de numire a șefului de laborator și a adjunctului acestuia, care trebuie să fie autorizată de către ISCIR-INSPECT cel puțin pentru nivelul 2, în metodele pentru care se solicită autorizarea (a se vedea modelul din anexa D);
- e) prezentarea incintei laboratorului și a anexelor, a modului de întreținere, de renovare, de supraveghere a condițiilor ambientale, de limitare a accesului în anumite zone, de protecție și de securitate;
- f) lista personalului angajat al laboratorului, autorizat de ISCIR-INSPECT conform PT CR 11, pe metoda sau pe metodele pentru care se solicită autorizarea;
- g) în cazul în care laboratorul solicită autorizarea pe domeniul „**radiații penetrante**”, se va prezenta și copia de pe autorizația eliberată de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN), a cărei valabilitate nu trebuie să expire în următoarele 6 luni de la data depunerii cererii.

3.3 Respingerea cererii de autorizare a laboratorului se va face atunci când documentația depusă nu este completă sau corect întocmită.

3.4 ISCIR-INSPECT va comunica în termen de maxim 30 de zile de la data depunerii documentației dacă laboratorul este admis sau respins în vederea autorizării.

4 MODUL DE DESFĂȘURARE A AUTORIZĂRII LABORATORULUI

4.1 În cazul în care documentația depusă în vederea autorizării laboratorului a fost acceptată în conformitate cu prevederile de la cap. 3, ISCIR-INSPECT va stabili componența comisiei de autorizare și data efectuării verificării.

4.2 Comisia de autorizare

Comisia pentru autorizarea laboratoarelor va fi compusă din 2 inspectori de specialitate ai ISCIR-INSPECT, membri ai „**Comisiei de autorizare ISCIR pe țară în examinări nedistructive**”. Componența comisiei va fi comunicată agentului economic, a cărui cerere a fost admisă, cu 10 zile înaintea datei de efectuare a verificării tehnice.

4.3 Verificarea în vederea autorizării

4.3.1 Comisia de autorizare va examina personalul laboratorului în ceea ce privește însușirea prevederilor manualului calității și a atribuțiilor care îi revin din acesta.

4.3.2 Comisia de autorizare va verifica modul în care sunt respectate cerințele manualului calității în cadrul laboratorului.

4.3.3 Comisia de autorizare va verifica dacă datele prezentate în documentația de autorizare sunt corecte. Se va verifica existența și funcționarea aparaturii de măsurare, a accesoriilor și a materialelor pentru examinări nedistructive, cât și existența personalului autorizat de ISCIR-INSPECT (conform PT CR 11) în domeniile pentru care se solicită autorizarea.

4.3.4 În cazul în care datele prezentate în documentația de autorizare nu corespund situației existente la agentul economic, laboratorul va fi respins la autorizare.

4.3.5 Comisia de autorizare va urmări modul în care sunt respectate prevederile manualului calității (inclusiv ale procedurilor de lucru).

4.3.6 În cazul în care nu se poate face dovada capabilității efectuării examinărilor nedistructive pentru unul sau mai multe domenii, laboratorul nu va fi autorizat pe domeniul (domeniile) respectiv(e).

5 EMITEREA ȘI VALABILITATEA AUTORIZAȚIILOR

5.1 În baza verificării documentației tehnice și a procesului-verbal încheiat de comisia de autorizare, ISCIR-INSPECT va emite autorizația laboratorului (a se vedea modelul din anexa C).

5.2 Autorizațiile se vor emite doar pentru domeniile și specialitățile pentru care laboratorul îndeplinește cerințele prezentei prescripții tehnice.

5.3 Perioada de valabilitate a autorizațiilor este de 2 ani de la data emiterii.

5.4 După obținerea autorizației, orice modificare față de documentația avizată inițial (inclusiv în lista echipamentelor), care nu este comunicată la ISCIR-INSPECT în termen de 15 de zile, atrage după sine anularea autorizației .

5.5 Autorizațiile emise vor fi puse la dispoziția inspectorilor de specialitate ai ISCIR-INSPECT ori de câte ori se solicită acest lucru.

6 VERIFICAREA TEHNICĂ PERIODICĂ A CONDIȚIILOR DE AUTORIZARE

6.1 În intervalul de 2 ani, cât este valabilă autorizația laboratorului, se va efectua o verificare tehnică a activității laboratorului privind modul în care sunt respectate condițiile de autorizare.

6.2 Data efectuării verificării tehnice va fi comunicată agentului economic.

6.3 Comisia de verificare va fi compusă din 1-2 inspectori de specialitate ai ISCIR-INSPECT, care fac parte din „Comisia de autorizare ISCIR pe țară în examinări nedistructive”, care va încheia un proces-verbal de verificare la finalul controlului.

6.4 ISCIR-INSPECT poate efectua verificări inopinate privind activitatea laboratorului.

6.5 În cazul în care, la verificarea tehnică, se constată că nu sunt respectate condițiile în care a fost acordată autorizația, comisia va suspenda autorizația laboratorului, emisă de ISCIR-INSPECT, pentru maxim 30 de zile. În această perioadă agentul economic va remedia neconformitățile constatate.

6.6 În funcție de gravitatea abaterilor constatate se poate dispune retragerea autorizației laboratorului.

6.7 În perioada în care autorizația este suspendată, nu se vor efectua examinări nedistructive și implicit nu se vor emite buletine de examinare nedistructivă în domeniul ISCIR.

6.8 Laboratorul căruia i s-a retras autorizația emisă de ISCIR-INSPECT poate solicita reautorizarea după 90 de zile de la data retragerii, cu respectarea prevederilor de la cap. 3.

7 REAUTORIZAREA LABORATOARELOR

7.1 Laboratorul care solicită reautorizarea va înainta, în scris, către ISCIR-INSPECT cererea de reautorizare (a se vedea modelul din anexa B) cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea autorizației.

7.2 Documentația care trebuie să însoțească cererea de reautorizare va conține documentele menționate la pct. 3.2 lit. a)...f) și procesul-verbal menționat la pct. 6.3 (eventual și cel de la verificarea inopinată).

7.3 Respingerea cererii de reautorizare a laboratorului se va face atunci când documentația depusă nu este completă sau corect întocmită.

7.4 ISCIR-INSPECT va comunica în termen de maxim 30 de zile de la data depunerii documentației dacă laboratorul este admis sau respins în vederea reautorizării.

7.5 În cazul în care documentația depusă în vederea reautorizării laboratorului a fost acceptată, ISCIR-INSPECT va stabili componența comisiei de reautorizare și data efectuării verificării.

7.6 Modul de desfășurare a reautorizării laboratorului este identic cu cel de la autorizarea inițială a acestuia (conform prevederilor de la pct. 4.2...4.3.6).

8 OBLIGAȚIILE LABORATOARELOR AUTORIZATE

8.1 Laboratoarele autorizate vor respecta prevederile prescripțiilor tehnice aplicabile în vigoare, Colecția ISCIR.

8.2 Laboratoarele autorizate vor consemna, în mod obligatoriu, în buletinele de examinări nedistructive emise următoarele date referitoare la laborator:

- denumirea completă și adresa agentului economic;
- denumirea completă și adresa laboratorului;
- numărul autorizației emise de ISCIR-INSPECT;
- domeniul și specialitatea la care se referă buletinul de examinare;
- data la care expiră autorizația.

8.3 La expirarea valabilității autorizației, laboratorul nu mai are dreptul să efectueze examinări nedistructive în domeniile și specialitățile pentru care a fost autorizat de ISCIR-INSPECT.

9 DISPOZIȚII FINALE

9.1 Orice încălcare a prevederilor prezentei prescripții tehnice atrage după sine retragerea autorizației laboratorului.

9.2 Orice modificare, adăugire sau ștersătură în autorizație atrage după sine retragerea autorizației.

9.3 În cazul pierderii autorizației, se poate obține o nouă autorizație (duplicat) de la ISCIR-INSPECT, în baza unei cereri scrise, numai dacă laboratorul a anunțat pierderea autorizației în Monitorul Oficial al României, Partea III.

9.4 Prezenta prescripție tehnică intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

9.5 La data intrării în vigoare a prezentei prescripții tehnice își încetează valabilitatea următoarea prescripție tehnică:

• **CR 15-99** „Prescripții tehnice pentru autorizarea laboratoarelor care execută examinări nedistructive la instalațiile mecanice sub presiune și instalațiile de ridicat”, aprobată prin Ordinul ministrului industriei și comerțului nr. 60/1999.

9.6 Nerespectarea prevederilor prezentei prescripții tehnice se sancționează conform prevederilor legale în vigoare.

9.7 Orice alte dispoziții contrare prevederilor prezentei prescripții tehnice își încetează valabilitatea.

9.8 Utilizatorii prezentei prescripții tehnice sunt obligați să se asigure că sunt în posesia ultimei ediții și a tuturor modificărilor apărute după publicare.

9.9 Trimiterile făcute în prezenta prescripție tehnică la standarde, prescripții tehnice, acte legislative etc. se referă la edițiile în vigoare.

9.10 Toate autorizațiile eliberate până la data intrării în vigoare a prezentei prescripții tehnice rămân valabile până la data expirării, numai pentru domeniile reglementate de prezenta prescripție tehnică.

ANEXA A

Cerere de autorizare a laboratorului (laboratoarelor) de examinări nedistructive

(Antetul agentului economic)

Către,
ISCIR-INSPECT

În vederea autorizării, în conformitate cu prevederile prescripției tehnice PT CR 5, vă rugăm să acceptați spre analiză documentația depusă de:.....
.....(denumirea completă a laboratorului)
cu sediul în(adresa completă)
telefon fax

Solicităm autorizarea pentru următoarele domenii și specialități:

.....
.....
.....
Persoana (persoanele) delegată de noi pentru a se ocupa de această problemă este (sunt)și poate fi contactată la telefonul.....

La prezenta cerere s-a atașat, într-un exemplar, documentația compusă din:

.....
.....
.....
Tarifele rezultate în urma autorizării se vor achita din contul nostru numărul
deschis la cod fiscal

Manager (Director General)
(Nume, prenume, semnătura și
ștampila)

Director Economic
(Nume, prenume și semnătura)

ANEXA B

Cerere de reautorizare a laboratorului (laboratoarelor) de examinări nedistructive

(Antetul agentului economic)

Către,
ISCIR-INSPECT

În vederea reautorizării, în conformitate cu prevederile prescripției tehnice PT CR 5, vă rugăm să acceptați spre analiză documentația depusă de:

.....(denumirea completă al laboratorului)

cu sediul în(adresa completă)

telefon fax

Menționăm că laboratorul (laboratoarele) a fost autorizat în domeniile și specialitățile.....

..... pentru perioada

Solicităm reautorizarea pentru următoarele domenii și specialități:

.....

.....

.....

Persoana (persoanele) delegată de noi pentru a se ocupa de această problemă este (sunt)

....., și poate fi contactată la telefonul

La prezenta cerere s-a atașat, într-un exemplar, documentația, compusă din:

.....

.....

.....

Tarifele rezultate în urma reautorizării se vor achita din contul nostru numărul

deschis la cod fiscal

Manager (Director General)
(Nume, prenume, semnătura și
ștampila)

Director Economic
(Nume, prenume și semnătura)

ANEXA C

Nr..... din.....

AUTORIZAȚIE

(conform procesului-verbal nrdin.....)

1 Agentul economic:

(Denumirea completă a agentului economic)

(adresa completă)

Nr. înreg. la RC.....; Cod fiscal.....

Tel. Fax.

2 Domeniul autorizației:

Este autorizat să efectueze examinări nedistructive la instalații mecanice sub presiune și la instalații de ridicat

.....
.....

(Se indică domeniile/specialitățile de examinări nedistructive care au fost autorizate)

3 Șef laborator examinări nedistructive:

.....

4 Mențiuni:

Orice schimbare față de prezenta duce la anularea de drept a AUTORIZAȚIEI dacă nu este anunțată în termen de 15 zile de la producerea acesteia și confirmată în termen de 30 de zile de ISCIR-INSPECT.

Agentul economic, prin reprezentanții săi legali, împreună cu persoanele autorizate răspunde de respectarea prevederilor legale în domeniu.

5 Termenul de valabilitate al AUTORIZAȚIEI:(maxim 2 ani)

INSPECTOR DE STAT ȘEF

INSPECTOR ȘEF ISCIR-INSPECT

Inspector de specialitate

ANEXA D

Model de decizie pentru numirea șefului (adjunctului) laboratorului de examinări nedistructive

Antetul agentului economic

DECIZIE

Nr.din

Unitatea reprezentată prinmanager (director),
Având în vedere prevederile prescripției tehnice PT CR 5

DECIDE :

- 1 Domnul (Doamna)de specialitate.....având funcția de începând cu data de.....se numește șef (șef adjunct) laborator de examinări nedistructive.....din cadrul
- 2 Șeful (adjunctul șefului) de laborator este obligat să cunoască și să aplice întocmai prevederile legislației în vigoare și ale prescripțiilor tehnice, Colecția ISCIR.
- 3 Activitatea șefului (șefului adjunct) de laborator de examinări nedistructive va fi coordonată și îndrumată din partea conducerii de, care răspunde împreună cu acesta de luarea măsurilor pentru aplicarea prevederilor legislației în vigoare și ale prescripțiilor tehnice, Colecția ISCIR.
- 4 Încălcarea obligațiilor prevăzute în prescripțiile tehnice, Colecția ISCIR, atrage, după caz, răspunderea disciplinară, materială, civilă sau penală a celor vinovați.
- 5 Prezenta decizie anulează decizia anterioară nr. din și devine definitivă după confirmarea personalului de către ISCIR-INSPECT.

MANAGER,
(Numele, prenumele,
semnătura și ștampila)

OFICIU JURIDIC
(Numele, prenumele
și semnătura)

Data:

MODIFICĂRI DUPĂ PUBLICARE**Evidența modificărilor și completărilor**

Indicativul documentului de modificare și completare	Monitorul Oficial al României Partea I, Nr./an	Puncte modificate